

odbor dozoru a kontroly veřejné správy
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-153099-2/ODK-2013

Praha 13. prosince 2013

Počet listů: 1

Přílohy: 5/10

Poskytnutí informace na žádost dle zákona č. 106/1999 Sb.

Ministerstvo vnitra, odbor dozoru a kontroly veřejné správy, obdrželo dne 5. prosince 2013 Vaši žádost o poskytnutí informace v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Požadované informace, tj.

- a) *kopii dopisu, kterým se obrátila obec Seč na Ministerstvo vnitra (tím jako adresáti žádosti chápeme zdejší odbor neb korespondenci celého Ministerstva vnitra samozřejmě nemáme k dispozici) za účelem informování i zajištění pomoci ve věci vyřizování korespondence (zejména stížností) s Vámi, resp. kopie písemnosti, kterou se v poslední době (v 09/2013 – 11/2013) obec Seč obrátila na Ministerstvo vnitra se svým písemným dotazem či žádostí (viz kopie podání ze dne 11. 10. 2013, č.j. MV-127616-1/ODK-2013 a podání ze dne 15. 10. 2013, č.j. MV-127616-2/ODK-2013, ve věci označená jako „Prosba o metodickou pomoc“),*
- b) *kopii dopisu, kterým Ministerstvo vnitra odpovědělo obci Seč na její dopis (viz odpovědi s č.j. MV-127616-3/ODK-2013 ze dne 25. 10. 2013 a MV-127616-4/ODK-2013 ze dne 15. 11. 2013 s doplněním o související, námi k věci vyžádané stanovisko odboru legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra)*

Vám zasíláme v příloze tohoto dopisu (bez anonymizace Vašich osobních údajů, neboť ty v tomto případě neposkytujeme třetí osobě).

S pozdravem

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru

Vyřizuje: Ing. Jana Krumlová
tel. č.: 974 816 646
e-mail: jana.krumlova@mvcz.cz

Výřizuje
Ing. Jana Krumlová

Ministerstvo vnitra
odbor dozoru a kontroly veřejné správy
Ing. Marie Kostruhová, ředitelka odboru
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

MINISTERSTVO VNITRA ČR ODBOR DOZORU A KONTROLY VEŘEJNÉ SPRÁVY PRAHA 4	
Došlo: 15.10.2013	104/4
C. j. MV-127676-1/ODK-2013	lw
Příjmový: 1/SP/S	

MVCRP00Z2FH8

T: 31.10.13

Čj. 90/2013

Seč 11.10.2013

Věc : Prošba o metodickou pomoc

Vážená paní ředitelko, využíváme touto cestou Vaši nabídky metodické pomoci, kterou jste nám nabídka v závěrečném dopisu Č. j. MV- 49148-24/ODK-2013 naší obci Seč, okr. Ústí nad Orlicí.

Již prakticky dva roky se potýkáme s neustálým stěžovatelem, který neustálými písemnostmi paralyzuje naši obec. Uvedený pán zde v Seči nemá trvalý pobyt, ale v letních měsících zde pobývá jako chalupář, na chalupě svého syna a snachy, Seč čp 21.

Na jednotlivé písemnosti od pana se snažíme v souladu se zákonem o obcích řádně a rozumně reagovat. V červenci 2012 jsme si na korespondenci a komunikaci na základě rozhodnutí zastupitelstva obce najali advokátní kancelář ale nebylo to nic platné. Ve svých písemnostech nás p. neustále uráží a provokuje, nejen starostu, místostarosty, ale i ostatní zastupitele. Situaci jsme se snažili řešit krátkými odpověďmi na jeho rozsáhlé písemnosti, vůbec to nepomohlo a ani nepomáhá. Pokusili jsme to řešit pře přestupkovou komisi v Chocni, ale ani toto nepomohlo. Pan neustále zvyšuje aktivitu a tím činí naší obec, že se v zastupitelstvu prakticky nejedná o ničem jiném, než o stížnostech p. Pro zintenzivnění tak zvaných pomluv pan informuje veřejnost (místní občany) roznášením dvou písemností do všech schránek místních občanů, jak se stalo v dubnu 2012 a v červnu 2013. V poslední době si to s námi vyřizuje pomocí písemných žádostí podle zákona o svobodném přístupu k informacím, snažíme se p. v souladu se zákonem odpovídat, ale nepřináší to žádné výsledky. My jako malá obec nemáme žádné zákonné možnosti, jak se bránit proti takovéto šikaně a neustálému pranýřování jednotlivých zastupitelů. V takovýchto podmínkách se totiž nedá řádně a bez chyb pracovat. Panu ani nevádí, po příštích volbách do zdejšího zastupitelstva zde nebude obecní úřad, ani mu nevádí, že zde bude mrtvá obec. V současné době si s tím už nevíme rady, co si počít, tak Vás prosíme o radu a nebo jak to máme řešit, abychom mohli jako obec řádně fungovat, v příštím roce 2014 asi nikoho neseženeme, kdo by byl ochoten v této atmosféře dál dělat zastupitele a nebo starostu či ostatní funkce v zastupitelstvu.

Pro pochopení stávajícího stavu Vám zasílám dosavadní korespondenci s Panem od něj, naši reakci, informaci veřejnosti 2x a Petici Občanů na podporu zastupitelstva.

Zákon o obcích a ani zákon o svobodném přístupu k informacím na tyto případy vůbec nepamatuje. My si myslíme, že všechna práva jsou na straně stěžovatele, ale jako tzv. úředník obecního úřadu musíme být vždy pokorní a chovat se k němu zdvořile a podle možnosti mu vycházet vstříc. V současné době neznáme mechanismus jak této tzv. šikaně občana vůči obci čelit, zákony na to nepamatují.

Naše prosba o metodickou pomoc je směřována k tomu, aby naše obec v příštím volebním období nebyla mrtvou obcí, tak jak si přeje p.

Seznam předkládaných písemností:

Od pana Petery:

1. Podjatost úřední osoby z 24.1.2012
2. Výzva pro obecní zastupitelstvo z 24.1.2012
3. Dopis z 24.1.2012
4. Žádost o přešetření způsobu vyřízení mého dopisu .... Z 19.2.2012
5. Informace pro veřejnost (dodána do schránek občanů) z 26.4.2012
6. Dopis z 6.6.2012 (57 stránek)
7. Dopis pro jednotlivé zastupitele z 8.7.2012
8. Dopis advokátní Kanceláři z 30.7.2012, určený obci Seč
9. Upozornění z 20.8.2012
10. Dopis z 4.10.2012 – určen starostovi
11. Výzva k dodržování zákonnosti z 7.11.2012
12. Otevřený dopis (dodána do schránek občanů) z 22.6.2013
13. Stížnost na nevhodné chování .... Z 28.6.2013
14. Dopis z 7.7.2013 – stížnost
15. Dopis zastupiteli obce - z 23.8.2013
16. Stížnost na opakované nezákonné postupy Obce Seč z 5.9.2013

Reakce obce a advokátní kanceláře:

17. Odpověď z 14.2.2012
18. Odpověď z 14.2.2012
19. Odpověď z 20.3.2012
20. Informace o obdržení dopisu – z 21.6.2012
21. Odpověď z 4.7.2012
22. Odpověď z 20.7.2012
23. Odpověď z 11.9.2012
24. Odpověď z 10.9.2013

Petice na podporu obecního zastupitelstva z 9.7.2013

Dopředu děkujeme za pomoc a jsme s pozdravem

Ing. Jaroslav Dostálek, starosta obce

Obec SEČ
okres Ústí nad Orlicí

MVCRP00TSU80

2

Ministerstvo vnitra
odbor dozoru a kontroly veřejné správy
Ing. Marie Kostruhová, ředitelka odboru
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

MINISTERSTVO VNITRA ČR náměstí Hrdinů 3 140 21 Praha 4	
Došlo:	17-10-2013 07:47
C. j.	MV-24616-3/ODK-2013
Přílohy:	1/1

T: 31.10.10

Čj. 92/2013

Seč 15.10.2013

Věc : Prosba o metodickou pomoc

Vážená paní ředitelko, využíváme touto cestou Vaší nabídky metodické pomoci, kterou jste nám nabídka v závěrečném dopisu Č. j. MV- 49148-24/ODK-2013 naší obci Seč, okr. Ústí nad Orlicí.

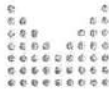
Na základě předložené plné moci (viz příloha), činíme dotaz, zda je možno, aby v souladu ze zákonem o obcích byla udělena plná moc podle jiné fyzické osobě, než která vlastní na území obce nemovitost k oprávnění podle § 16, odst. 3, zda toto oprávnění je na základě plné moci akceptovatelné, přenositelné.

Dopředu děkujeme za pomoc a jsme s pozdravem

Ing. Jaroslav Dostálek, starosta obce

Obec SEČ
okres Ústí nad Orlicí

Příloha: kopie plné moci

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MVCRX01O4PNU
prvotní identifikátor

odbor dozoru a kontroly veřejné správy
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV-127616-3/ODK-2013

Praha 25. října 2013

Obec Seč

Ing. Jaroslav Dostálek, starosta
Seč čp. 17
562 01 Ústí nad Orlicí

Vyjádření k žádosti o metodickou pomoc
K Vašemu dopisu ze dne 11. října 2013

Odbor dozoru a kontroly veřejné správy Ministerstva vnitra obdržel Váš dopis se žádostí o metodickou pomoc, jak se vyrovnat se stěžovatelem, který neustálými písemnostmi a stížnostmi paralyzuje výkon samosprávy obce, neakceptuje žádná stanoviska a odpovědi obce ani jiných oficiálních orgánů, pokud se jednotlivými záležitostmi návazně zabývaly. K tomu Vám sdělujeme následující stanovisko.

Je nám rovněž z vlastní praxe známo, že podobní pisatelé existují a vnímáme proto s pochopením Vaše rozpaky, jak se s jejich neutuchající aktivitou vypořádat. Zdejší odbor taktéž vyřizuje opakovaná a obsahově analogická podání občanů s více či méně odůvodněnými mnohastránkovými stížnostmi na samosprávu určitých obcí (mj. z východních Čech) a opakovaně na ně odpovídá, více či méně úspěšně vysvětluje související právní úpravu, příp. neodůvodněnost jejich stížností. Akceptovat právní názor Ministerstva vnitra (byť někdy i potvrzený z vyšších řídicích úrovní ministerstva) však není jejich povinností. Proto se snažíme svůj právní názor, resp. podložený závěr šetření opakovaně vysvětlovat a znovu zdůvodňovat, při opakovaných podáních s odkazem na dříve vyjádřená stanoviska k téže věci apod. Jen zcela výjimečně lze přistoupit ke zcela krajnímu řešení – na podání uvedeného typu již věcně nereagovat, pokud byla záležitost dříve řádně vyřízena. Samozřejmě chápeme, že v malých obcích bez odborného úřednického aparátu, se starostou a místostarostou, kteří nejsou pro výkon funkce uvolnění, je situace poněkud složitější, avšak nástroje proti chronickým stěžovatelům máme v podstatě stejné – zejména trpělivost, příslušná ustanovení zákonů, o která se můžeme opřít, a někdy i ocenění, že vykonáváme svůj podíl na veřejné správě jako službu občanům. Z materiálů, které jsme v příloze Vašeho dopisu obdrželi, vyplývá, že starosta obce

Vyřizováno
dne 11. října 2013
J. Dostálek

a zastupitelstvo obce Seč má silnou podporu občanů obce, kterou vyjádřili i písemně svou peticí – to je výsledek práce, který se každému vedení obce nepodaří.

Nechceme se samozřejmě vyjadřovat ke konkrétnímu stěžovateli a konkrétním podáním, které pro názornost přikládáte. Věcná řešení na úseku místní samosprávy, útoky na konkrétní osoby ve funkční či dokonce osobní rovině, záležitosti v přenesené působnosti obcí a krajů (např. na úseku stavebního řízení) nám nepřísluší komentovat, jednak neznáme konkrétní objektivní stav a také nemůžeme vzhledem k vymezení naší zákonné působnosti (tu jsme ke kontrole výkonu samostatné působnosti orgánů obce Seč v letošním roce již využili). Naše vyjádření berte proto jenom jako určitou nezávaznou úvahu nad možnostmi, jak se s uvedeným problémem úspěšně vypořádat.

Úvodem je nutné připomenout si, že územní samospráva je založena na principu zastupitelské demokracie. Občané obce volí ve volbách do zastupitelstva obce své zástupce, ti pak na základě jejich volby nesou pravomoc, ale také odpovědnost za faktický výkon samosprávy obce – občanům obce jsou z toho odpovědni. Nejvyšším orgánem obce na úseku její samostatné působnosti je zastupitelstvo obce. Starosta, místostarosta a ostatní členové zastupitelstva obce odpovídají za výkon funkce zastupitelstvu obce [viz § 103 odst. 2 zákona o obcích (obecní zřízení)], ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o obcích“], potažmo pak svým voličům.

Zákonným základem pro komunikaci s občany obce (vyjma žádostí o poskytnutí informací v režimu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, dále jen „InfZ“) je ustanovení § 16 zákona o obcích. Jsou v něm obsažena oprávnění občanů obce vůči orgánům své územní samosprávy a také odpovídající povinnosti těchto orgánů podání občanů konkrétním způsobem a v konkrétních termínech vyřizovat. K správné realizaci tohoto ustanovení ze strany občana i orgánů obce vydal zdejší odbor řadu výkladových stanovisek vedených pod č. 2, 3, 4, 5 a 6/2008 na internetové adrese odboru: www.mvcr.cz/odk, rubrika Stanoviska odboru. Vyjádření k Vaší žádosti o stanovisko, zda jsou práva občana z titulu vlastnictví nemovitosti v obci přenositelná generální plnou mocí, obdržíte v samostatném dopise, nicméně dle ustanovení § 16 odst. 1 zákona o obcích je občanem obce fyzická osoba, která je státním občanem České republiky a současně je v obci hlášena k trvalému pobytu. Práva uvedená v § 16 odst. 2 zákona o obcích se týkají občanů obce od 18 let, některá též občanů vlastnicích na území obce jakoukoliv nemovitost, nikoliv však dalších osob, které nemovitost jen užívají. Pokud jde o problematiku práv občanů obce obecně, odkazujeme také na metodiku „Práva občanů obce (obecná část)“ vydanou ve spolupráci s veřejným ochráncem práv v rámci edice dobré správní praxe, která je rovněž zveřejněna na shora uvedené internetové adrese v části 3. Metodická pomoc obcím.

Z Vašeho dopisu vyplývá, že ačkoliv se pisatel ve svých podáních opakuje, přesto se jimi orgány obce (včetně zastupitelstva obce) mnohokrát zabývaly. Dále ze zaslaných podkladů vyplývá, že v jím napadených věcech prováděly odborná šetření i různé kontrolní či jiné orgány. Jestliže i za těchto podmínek pisatel ve své aktivitě pokračuje a opakovaně ignoruje závěry orgánů obce či jiných orgánů, máte samozřejmě možnost další jeho totožná podání odmítnout, resp. upozornit jej, že na ně již nebudete reagovat, jestliže nepřinášejí nové skutečnosti. Takový postup však musí být důsledně individuální, může být zdůvodněn jenom konkrétní shodou věcného zaměření dopisů, nikoliv osobou pisatele (to by byla diskriminace a tedy rozpor s Ústavou České republiky, resp. s Listinou základních práv a svobod).

Nelze samozřejmě vyloučit, že jestliže obec nedokáže obhájit odmítání dalších podání téhož pisatele, mohl by (pokud by obec postupovala chybně a pisateli v důsledku toho vznikla prokazatelná škoda) požadovat od obce **náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem**, a to podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

Tím neříkáme, že se orgán veřejné správy raději má nechat šikanovat, ale pouze to, že **jestliže obec sáhne k razantnější reakci, musí si ji umět obhájit. Zákon o obcích ponechává komunikaci orgánů obce s občany obce v samostatné působnosti, nestanoví v té souvislosti žádné sankce** (nepovažujeme-li za sankci např. pravomoc zastupitelstva obce odvolat starostu obce) **a odpovědnost představitelů obce za případná pochybení v mezích zákona o obcích je víceméně politického charakteru s případnými dopady v komunálních volbách.**

Na vyřizování věcí stejného druhu a již jednou rozhodnutých pamatuje zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, a sice v § 48 odst. 2, který stanoví jako překážku dalšího řízení tzv. **překážku věci již jednou rozhodnuté**. Znamená to, že jestliže bylo jednou v téže záležitosti rozhodnuto, nemůže se jí správní orgán znovu (na základě opakovaného podání) zabývat a nesmí řízení zahajovat nebo již zahájené musí zastavit. Přestože existují z tohoto principu výjimky (např. § 100 a § 101 správního řádu) a překážka věci rozhodnuté je umístěna v druhé části správního řádu pojednávající o formálním správním řízení, je jistě možné za podmínky dostatku faktických argumentů svědčících o totožnosti věci převzít její princip i na vyřizování opakovaných neformálních podání, na něž už bylo pisateli dříve reagováno.

Správní řád ovšem (jak je Vám jistě známo) v § 175 také upravuje vyřizování některého druhu stížností (pokud se týkají chování úředníků a představitelů obce nebo výkonu veřejné správy; nikoliv však soukromoprávních postupů obce). Dle tohoto ustanovení v prvním stupni přezkoumává stížnost proti obci samotná obec, v případě nespokojenosti s vyřízením může stěžovatel požádat o přezkoumání prvního vyřízení krajský úřad.

Obec je též povinnou osobou ve smyslu InfZ, která **má povinnost poskytovat podle tohoto zákona informace vztahující se k jejich působnosti**. Jelikož pro účely tohoto zákona je nadřízeným orgánem obce místně příslušný krajský úřad, doporučujeme Vám konzultovat správný postup obce při vyřizování jednotlivých žádostí (včetně případů, kdy se podloženě domníváte, že podatel zákon zneužívá snad i k šikaně určitých osob), **s krajským úřadem**. Každou takovou žádost je totiž nutné **posuzovat individuálně**, a to dle její formy a obsahu.

Oprávnění občana obce dle ustanovení § 16 odst. 2 písm. c) zákona o obcích vyjadřovat na zasedání zastupitelstva obce v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem se týkají právě jen „občanů obce“. Jiná osoba toto oprávnění nemá (jinak by zmíněné ustanovení bylo nelogické a postrádalo by jakýkoliv účel, kdyby se vztahovalo na kohokoliv). Nic však nebrání řídícímu schůze (z titulu této funkce nebo po konzultaci s celým zastupitelstvem obce), aby umožnil vystoupení i jiných osob než jsou občané obce (některé v zákoně vyjmenované osoby mají výjimku, např. člen vlády, poslanec, zástupce kraje). **Vystoupit na zasedání zastupitelstva obce tedy může každý, ale občané obce na to mají právní nárok, procesně upravený jednacím řádem zastupitelstva obce, zatímco ostatní osoby (až na zákonné výjimky) právní nárok na vystoupení nemají a nemohou si vystoupení proti vůli zastupitelstva obce vynutit.**

Pokud jde o ochranu osob vykonávajících veřejné funkce před šikanou a obdobnými útoky jiných osob, zdůrazňujeme, že **i členové zastupitelstva obce mají stejná občanská práva jako kdokoliv jiný**, což vyplývá z Ústavy České republiky (Hlava první) a z Listiny základních práv a svobod (čl. 1). Ochranu jim poskytuje řada právních předpisů, některá má obecnější charakter a vztahuje se na všechny osoby, jiná má specifický charakter. Ta nejobecnější je obsažena např. v zákoně č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, v platném znění, který poskytuje ochranu před šikanou, která by dosahovala razance trestných činů (různé formy vydírání, útoky na život a zdraví, verbální útoky typu pomluvy apod.). Určité druhy šikany od veřejnosti mohou mít i charakter útoků na osobnost „funkcionáře obce“ (viz ustanovení o ochraně osobnosti v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění) a v tom případě je možné bránit se žalobou u civilního soudu.

Možno zmínit i šikanu ve formě cílevědomého nadměrného zatěžování úřadu soukromými neobjektivními požadavky či stížnostmi, které nelze žádným způsobem

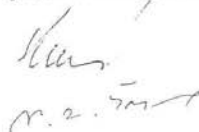
uspokojit. Obrana v tomto směru je asi nejobtížnější, protože bývá velmi složitá, ne-li nemožné, prokázat klientovi, že jeho žádost má zlomyslný základ s destruktivními důsledky pro obec. V tomto směru upravují procesní správní předpisy, např. již zmíněný správní řád určitou možností odmítnout vyřízení opakovaných podání, která nepřinášejí nové skutečnosti, případně již dříve rozhodnutých podání, **InfZ zase umožňuje vyřízení některých složitých a zatěžujících žádostí za určitých okolností dokonce zpoplatnit.**

Závěrem Vám přejeme, vážený pane starosto, aby orgány obce Seč měly na řešení svých věcných problémů co nejvíce klidu a abyste pro kontakty s těmi (míněno universálně), kteří nedůvodně ztěžují Vaši náročnou práci, zvolili správný a formálně nenapadnutelný postup (opačný postup potřebný klid víceméně vylučuje). Současně poznamenáváme, že závazný výklad právních předpisů poskytují pouze soudy.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru
podepsáno elektronicky

Vyřizuje: Ing. Jana Krumlová
tel. č.: 974 816 646
e-mail: jana.krumlova@mvcv.cz

MVCRX01O4WAA
prvotní identifikátor

odbor dozoru a kontroly veřejné správy
náměstí Hrdinů 1634/3
Praha 4
140 21

Č. j. MV-127616-4/ODK-2013

Praha 15. listopadu 2013
Přílohy: 2

Obec Seč
Ing. Jaroslav Dostálek, starosta
Seč čp. 17
562 01 Ústí nad Orlicí

Stanovisko k ustanovení § 16 odst. 3 zákona o obcích
K Vašemu podání ze dne 15. října 2013

Ministerstvo vnitra, odbor dozoru a kontroly veřejné správy, v návaznosti na Váš předcházející dopis se žádostí o metodickou pomoc na úseku vyřizování chod obce paralyzujících podání a stížností od občana s rekreačním pobytem v obci, obdrželo Váš dotaz, zda jsou práva občana obce z titulu vlastnictví nemovitosti na území obce [dle ustanovení § 16 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon o obcích“] v plném rozsahu přenositelná na jinou fyzickou osobu na základě generální, nijak nevyomezené plné moci.

Konkrétně se Vám jedná o vyjádření k příkladu takového dokumentu, který přikládáte – ten je označen jako „*Plná moc*“, zplnomocňuje pana J.P., občana České republiky staršího 18 let s trvalým pobytem v jiné obci, „*pro zastupování při uplatňování práv občana, který vlastní na území místní obce /to je katastrální území Seč u Brandýsa nad Orlicí/ nemovitost dle ust. § 16 zák. č. 128/2000 Sb.*“ Tato plná moc není žádným způsobem konkretizována ani časově omezena (vyjma data jejího vystavení dne 14. června 2013), není notářsky ověřená ani opatřená úředně ověřeným podpisem zmocnitele, který příslušnou nemovitost v obci Seč vlastní. K tomu Vám sdělujeme následující stanovisko.

Základní práva a svobody občanů v České republice jsou zakotvena v Listině základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky (pod č. 2/1993 Sb.). Pro všechna základní práva a svobody platí, že jsou nezadatelná, nezczizitelná, nepromlčitelná a nezrušitelná a že jsou pod ochranou soudní moci. Mezi takto zaručená práva patří mj. i „*právo podílet se na správě veřejných věcí přímo nebo svobodnou volbou svých zástupců*“ (viz čl. 21 odst. 1 Listiny).

Pojem „občané obce“ patří k základním pojmovým znakům obce jakožto územního samosprávného společenství občanů. „Občanům obce“ jsou svěřena rozsáhlá oprávnění, která jim mají umožnit realizovat **kolektivní právo územní korporace na samosprávu**, které je garantováno čl. 100 odst. 1 Ústavy (*územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu*) a současně výše zmíněné **individuální právo občana (obce), které je garantováno čl. 21 Listiny základních práv svobod**. Proto je v ustanovení § 16 odst. 1 zákona o obcích přesně vymezeno, kdo je občanem obce: „*Občanem obce je fyzická osoba, která a) je státním občanem České republiky, a b) je v obci hlášena k trvalému pobytu.*“ Obě podmínky musí být splněny zároveň. Odchytky v právech občanů jsou dány věkem (některé také místem trvalého pobytu, např. pokud jde o právo stát se členem osadního výboru) – práva dle ustanovení § 16 odst. 2 zákona o obcích se týkají pouze *občana obce, který dosáhl věku 18 let*.

Některá oprávnění občana obce se ustanovením § 16 odst. 3 rozšiřují také na „*fyzické osoby, které dosáhly věku 18 let a vlastní na území obce nemovitost*“, a to výslovnou úpravou, kterou, dle našeho názoru **nelze individuálním rozhodnutím (např. vlastníka nemovitosti na území obce), v rozporu se shora uvedeným vymezením ústavních práv, rozšiřovat na kohokoliv**. Obdobně platí pro čestné občany obce – „čestný občan“ má své *právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva svá stanoviska v souladu s jednacím řádem zastupitelstva obce*, přičemž zde je také celkem logické, že tuto jemu osobně udělenou čest nemůže delegovat na kohokoliv.

S odvoláním na výše uvedené jsme tedy toho názoru, že **práva občana obce z titulu vlastnictví nemovitosti na území obce dle ustanovení § 16 odst. 3 nelze výše uvedenou plnou mocí pana J.P. přenést v plném rozsahu na jím určeného zmocněnce** (tím samozřejmě nejsou dotčena práva zmocnítele zmocnit konkrétní fyzickou osobu ke konkrétním úkonům v řízení, které s ním obec případně vede, a to v souladu s ustanovením § 33 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, nebo na základě právní úpravy v ustanovení § 31 a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, pokud jde o postup v režimu tohoto zákona). Ve vztahu k předmětnému případu současně upozorňujeme na to, že uvedený závěr **neznamená, že by se obec nemusela žádným způsobem zabývat podáními, která jsou ji adresována**, byť by nešlo o podání z titulu výkonu práv občana obce podle § 16 zákona o obcích.

Závěrem poznamenáváme, že se jedná o právně nezávazné stanovisko, neboť k tomu jsou příslušné toliko soudy. Současně Vám v příloze zasíláme pro informaci (s dalším zdůvodněním), ve výsledku shodné stanovisko odboru legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra, které jsme si k předmětu věci a k našemu právnímu názoru vyžádali. Pro úplnost přikládáme též metodické doporučení zdejšího odboru k činnosti územních samosprávných celků č. 4, které se zabývá tématikou „Informování obce o své činnosti a participace občanů obce na územní samosprávě“ komplexně (v něm upozorňujeme na související odpověď na otázku č. 5, která je uvedena na str. 26/27).

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

S odvoláním na výše uvedené metodické doporučení lze, dle našeho názoru, připustit právní zastoupení při výkonu práva občana obce dle § 16 zákona o obcích pro situace, které budou dostatečně konkrétně vymezeny (s podtržením slova „zastoupení“ ve smyslu skutečného zastupování nositele příslušných práv). Tento případ však nelze vztáhnout na Vámi uváděnou situaci ve smyslu generálního delegování práv občana obce dle § 16 odst. 2 písm. c) až g) zákona o obcích, která nositel práv nabyt dle ustanovení § 16 odst. 3 zákona o obcích z titulu osobního vlastnictví nemovitosti v obci.

Ing. Marie Kostruhová
ředitelka odboru
podepsáno elektronicky

Vyřizuje: Ing. Jana Krumlová
tel. č.: 974 816 646
e-mail: jana.krumlova@mvcv.cz

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

MINISTERSTVO VNITRA
odbor legislativy a koordinace předpisů

Ministerstvo vnitra
odbor dozoru a kontroly veřejné správy
zde

Práva občana obce podle § 16 odst. 3 zákona o obcích - stanovisko

K č. j. MV-127616-5/ODK-2013

K Vaší žádosti o stanovisko k otázce možnosti zastupování ve věcech práv občana obce podle § 16 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, na základě plné moci, uvádíme z hlediska působnosti odboru legislativy a koordinace předpisů následující.

V předmětném případě fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let a vlastní na území obce nemovitost, udělila jiné fyzické osobě „plnou moc“, kterou tuto osobu zmocnila „pro zastupování práv občana, který vlastní na území obce nemovitost“.

Obecně se vychází z toho, že plná moc je soukromoprávním, tedy občanskoprávním vztahem mezi zmocněncem a zmocnitelem ve smyslu § 31 a násl. občanského zákoníku. Občanský zákoník upravuje plnou moc hmotněprávní, která zmocněnce opravňuje k provedení právního úkonu. Naproti tomu správní řád upravuje plnou moc procesní, která zmocněnce opravňuje k zastupování zmocnitele v řízení před správním orgánem. Ustanovení správního řádu o procesní plné moci (§ 33) lze aplikovat pouze při postupech, na něž se vztahuje věcná působnost správního řádu (§ 1 odst. 1), tedy vede-li obec se zmocnitelem řízení v režimu správního řádu, pro jehož jednotlivé úkony se může nechat zastoupit. Podle správního řádu přitom nelze udělit generální plnou moc obecnému zmocněnci, nýbrž pouze advokátovi - na základě § 33 odst. 2 písm. d) správního řádu (u obecného zmocněnce ze zákona nevyplývá rozsah zastoupení, není tedy splněna podmínka § 33 odst. 2 písm. d) správního řádu).

Pokud jde o předmětný případ, tedy otázku možnosti zastupování při výkonu práv občana obce podle § 16 zákona o obcích (resp. oprávnění fyzické osoby, která vlastní na území obce nemovitost), je podstatné vymezení vztahu mezi právní úpravou v oblasti

MVCRX010SC4C

MVCRX010RFJ1

prvotní identifikátor

odbor dozoru a kontroly veřejné správy

Doslo:

5. 8. 2013

Č. j.

Přílohy:

Praha 8. listopadu 2013

Č. j. MV-133592-3/LG-2013

Počet listů: 3

hp

veřejného práva (do níž náleží i práva občana obce podle § 16 zákona o obcích) a právní úpravou v oblasti soukromého práva, konkrétně zodpovězení otázky, zda a případně do jaké míry je možné použít normy soukromého práva tam, kde veřejnoprávní úprava normu postrádá.

V této souvislosti lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Sd 50/2005 – 53, v jehož odůvodnění se Nejvyšší soud obiter dictum vyjádřil následovně: „... Veřejné právo takovou právní úpravu nemá; některé jeho předpisy však obsahují ustanovení, která se jednání subjektů práva týkají. Nejvyšší správní soud vychází z teze, že veřejné a soukromé právo v moderní společnosti nejsou dva světy oddělené „čínskou zdí“, v nichž by platila zcela a principiálně odlišná pravidla, nýbrž dvě sféry jednoho ve své podstatě jednotného a uceleného právního řádu. Vztah soukromého a veřejného práva chápe Nejvyšší správní soud v souladu s převažujícími doktrinárními trendy poslední doby (viz např. Maurer: Allgemeines Verwaltungsrecht, 15. vyd., C. H. Beck, München 2004, str. 47-51, Hendrych a kol.: Správní právo. Obecná část, 6. vyd., C. H. Beck, Praha 2006, str. 21-25) jako vztah obecného a zvláštního práva. Jinak řečeno, soukromé právo upravuje práva a povinnosti subjektů práv bez ohledu na jejich specifickou povahu z hlediska jejich role při výkonu veřejné moci (v tomto smyslu má v právu soukromém stát stejné postavení jako kterákoli jiná právnická či fyzická osoba); oproti tomu veřejnoprávními je taková podmnožina množiny všech právních vztahů, která je charakterizována tím, že v daném právním vztahu je alespoň jeden z jeho subjektů vykonavatelem veřejné moci. Teorie veřejného práva jako zvláštního práva k „obecnému“ právu soukromému pak je v praxi cenná jednak tím, že – zejména při zapojení dílčích komponent dalších teorií rozlišení obou základních sfér práva (zájmové, subordinační, organické v její původní podobě) – dokáže normy veřejného a soukromého práva od sebe vcelku efektivně a jednoznačně rozlišit, jednak tím, že umožňuje „subsidiárně“ použít i ve veřejném právu normy práva soukromého tam, kde veřejnoprávní úprava chybí či je kusá a kde nelze dospět k rozumnému závěru, že absence či kusost úpravy má svůj samostatný smysl a účel.“

Z uvedeného vyplývá, že v situaci, kdy veřejnoprávní úprava určitou právní normu postrádá, lze obecně připustit využití právního institutu upraveného soukromoprávní úpravou i pro oblast veřejnoprávní úpravy, ovšem za předpokladu, že nelze dospět k rozumnému závěru, že právě absence právní úpravy je v daném případě důvodná. Tak tomu bude zřejmě právě v případě práv občana obce (resp. vlastníka nemovitosti na území obce) podle § 16 zákona o obcích, která jsou svou povahou koncipována jako práva nepřenositelná a svěřující právě jen občanovi obce (resp. vlastníkovi nemovitosti na území obce). (V některých případech je tato nepřenositelnost zdůrazněna i zvláštními zákony, jako je tomu např. v případě volebního práva – viz § 33 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, či v případě práva hlasovat v místním referendu – viz § 36 odst. 1 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu, ve znění pozdějších předpisů.)

Lze tedy uzavřít, že podle našeho názoru není možné se v případě výkonu práv občana obce (resp. oprávnění fyzické osoby, která vlastní na území obce nemovitost) podle § 16 zákona o obcích nechat zastupovat na základě plné moci.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Ve vztahu k předmětnému případu však upozorňujeme na to, že tento závěr neznamená, že by se obec nemusela žádným způsobem zabývat podáními, která jsou jí adresována, byť by nešlo o podání z titulu výkonu práv občana obce podle § 16 zákona o obcích.

Mgr. Jiří Kaucký
ředitel odboru
podepsáno elektronicky

Vyřizuje: Mgr. Klára Pondělíčková
tel. 974 817 313
klara.pondelickova@mvcv.cz